

บทที่ 5 วิธีการศึกษา

การศึกษานี้ได้นำแบบจำลอง GARCH-M ซึ่งเป็นการวิเคราะห์หลักทรัพย์ทางเทคนิคแบบหนึ่ง มาประยุกต์ใช้ และยังพยากรณ์ราคาหลักทรัพย์ด้วยว่าแบบจำลอง GARCH-M นี้มีความเหมาะสมต่อการนำไปใช้ในการตัดสินใจลงทุนในหลักทรัพย์ได้ดีหรือไม่ ซึ่งจะมีรายละเอียดของการศึกษาดังนี้

5.1 การศึกษาถึงการเคลื่อนไหวของราคาหลักทรัพย์

ในการศึกษาการเคลื่อนไหวของราคาหลักทรัพย์โดยใช้แบบจำลอง GARCH-M จะศึกษาถึงความสัมพันธ์ของราคาปิดของหลักทรัพย์ในปัจจุบันและราคาปิดของหลักทรัพย์ในอดีตรวมถึงความเสี่ยงที่แทนด้วยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอย่างมีเงื่อนไข ที่เกิดขึ้นว่ามีอิทธิพลต่อการกำหนดราคาของหลักทรัพย์หรือไม่

5.1.1 การเลือกตัวแปรและการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา

กำหนดให้ผลตอบแทนของหลักทรัพย์ในแต่ละตัวในเวลา t ใด ๆ คือข้อมูลราคาปิดของหลักทรัพย์ในช่วงเวลาที่ทำการศึกษา โดยเป็นราคาปิดรายสัปดาห์ของหลักทรัพย์ในกลุ่มสื่อสาร โดยเลือกจากหลักทรัพย์ที่มีปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์สูงสุด 5 อันดับแรก ตลอดปี พ.ศ. 2546 ดังนี้

- 1.บริษัท แอดวานซ์ อินโฟ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) แทนข้อมูลด้วย ADVA
- 2.บริษัท ซินคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) แทนข้อมูลด้วย SHIN
- 3.บริษัท เทเลคอม เอเชีย จำกัด (มหาชน) แทนข้อมูลด้วย TA
- 4.บริษัท ทีทีแอนด์ที จำกัด (มหาชน) แทนข้อมูลด้วย TTNT
- 5.บริษัท ยูไนเต็ด คอมมูนิเคชั่น อินดัสทรี จำกัด (มหาชน) แทนข้อมูลด้วย UCOM

โดยกำหนดขอบเขตในการศึกษาราคาปิดของหลักทรัพย์ทั้ง 5 หลักทรัพย์นี้ ตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2542 ถึงเดือนธันวาคม 2546 รวมทั้งสิ้น 260 สัปดาห์ และเฉพาะวันที่เปิดทำการซื้อขาย (ภาคผนวก ก)

5.1.2 การทดสอบความนิ่ง

เป็นการทดสอบข้อมูลที่น่ามาศึกษาว่ามีความนิ่งหรือไม่ โดยการทดสอบ Unit Root โดยในการศึกษาครั้งนี้เลือกใช้ความล่า (Lag) คือ 0 และ 2 ตามลำดับ โดยทดสอบด้วยสมการที่ (5.1) (5.2) และ (5.3) ดังนี้

Lagged = 0

กรณีไม่มีค่าคงที่และแนวโน้มเวลา
$$\Delta x_t = \theta x_{t-1} + \varepsilon_t \quad (5.1)$$

กรณีมีค่าคงที่
$$\Delta x_t = \alpha + \theta x_{t-1} + \varepsilon_t \quad (5.2)$$

กรณีมีทั้งค่าคงที่และแนวโน้มเวลา
$$\Delta x_t = \alpha + \beta t + \theta x_{t-1} + \varepsilon_t \quad (5.3)$$

ให้ Δx_t แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงของราคาหลักทรัพย์

โดยมีสมมติฐานหลัก คือ
$$H_0: \theta = 0$$

และสมมติฐานรอง คือ
$$H_1: \theta < 0$$

ถ้ายอมรับสมมติฐานหลักแสดงว่า x_t มีลักษณะไม่นิ่ง (Non stationary) ให้ทำการทดสอบข้อมูลระดับผลต่างลำดับที่หนึ่ง (1st difference) เป็นลำดับต่อไป หากยอมรับสมมติฐานหลักและปฏิเสธสมมติฐานรองแล้ว แสดงว่าข้อมูลนั้นมีลักษณะนิ่ง (Stationary)

Lagged = 2

$$\Delta x_t = \mu + \beta x_{t-1} + \gamma_2 x_{t-2} + \dots + \gamma_{p-1} \Delta x_{t-p+1} + \varepsilon_t \quad (5.4)$$

โดยมีสมมติฐานหลัก คือ
$$H_0: \gamma = 0$$

และสมมติฐานรอง คือ
$$H_1: \gamma < 0$$

ถ้ายอมรับสมมติฐานหลักแสดงว่า x_t มีลักษณะไม่นิ่ง ให้ทำการทดสอบข้อมูลระดับผลต่างลำดับที่หนึ่ง (1st difference) หากยอมรับสมมติฐานหลักและปฏิเสธสมมติฐานรองแล้ว แสดงว่าข้อมูลนั้นมีลักษณะนิ่ง

ข้อมูลที่ทำกรทดสอบผลต่างลำดับที่หนึ่ง แทนด้วยสัญลักษณ์ดังนี้

1. ข้อมูลผลต่างลำดับที่หนึ่งของบริษัท แอดวานซ์ อินโฟ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) แทนด้วย $\Delta ADVA$

2. ข้อมูลผลต่างลำดับที่หนึ่งของบริษัท ชินคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) แทนด้วย $\Delta SHIN$

3. ข้อมูลผลต่างลำดับที่หนึ่งของบริษัท เทเลคอม เอเชีย จำกัด (มหาชน) แทนด้วย ΔTA
4. ข้อมูลผลต่างลำดับที่หนึ่งของบริษัท ทีทีแอนด์ที จำกัด (มหาชน) แทนด้วย $\Delta TTNT$
5. ข้อมูลผลต่างลำดับที่หนึ่งของบริษัท ยูไนเต็ด คอมมูนิเคชั่น อินดัสทรี จำกัด (มหาชน) แทนด้วย $\Delta UCOM$

5.1.3 การวิเคราะห์แบบจำลอง ARMA with GARCH-M

นำข้อมูลจากการที่ทดสอบความนิ่งแล้ว มาวิเคราะห์ด้วยสมการ (5.5) และ (5.6) ซึ่งเรียกว่า Maximum Likelihood

$$P_t = c + \beta_n P_{t-p} + \varepsilon_t + \theta_n \varepsilon_{t-q} + \gamma h_t^{1/2} \quad (5.5)$$

$$h_t = c + \alpha_p \varepsilon_{t-p}^2 + \phi_q h_{t-q} \quad (5.6)$$

- โดยที่
- P_t = ราคาปิดของแต่ละหลักทรัพย์ในเวลา t
 - ε_t = ปัจจัยอื่นที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของหลักทรัพย์ในเวลา t
 - h_t = ความแปรปรวนอย่างมีเงื่อนไขของ ε_t
 - β_n = สัมประสิทธิ์ค่า Autoregressive จากการประมาณด้วยสมการ (5.5)
 - θ_n = สัมประสิทธิ์ความคลาดเคลื่อนจากการประมาณด้วยสมการ (5.6)
 - γ_n = สัมประสิทธิ์เทอม GARCH-M จากการประมาณด้วยสมการ (5.5)
 - α_p = สัมประสิทธิ์ ARCH จากการประมาณค่าความล่าช้า p ด้วยสมการ (5.6)
 - ϕ_q = สัมประสิทธิ์ GARCH จากการประมาณค่าความล่าช้า q ด้วยสมการ (5.6)

จากสมการ (5.5) ได้นำค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานอย่างมีเงื่อนไข ($h_t^{1/2}$) มาเป็นตัวแปรหนึ่งในการอธิบายราคาปิดของหลักทรัพย์ในเวลา t

ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานอย่างมีเงื่อนไขนี้ แทนถึงความเสี่ยงที่เกิดขึ้นว่ามีอิทธิพลต่อราคาปิดของหลักทรัพย์มากน้อยเพียงใด

ขั้นตอนในการสร้างและประมาณค่าแบบจำลองในสมการ (5.5) คือ

- 1) สร้าง Correlogram แสดง ACF และ PACF เพื่อใช้ในการพิจารณารูปแบบที่เหมาะสมของอนุกรมเวลา ARMA(p, q)
- 2) สร้างสมการ (5.5) โดยใช้ความล่าช้า p และ q ที่ได้จากการพิจารณาในขั้นตอน

- 3) ทดสอบ p และ q เพื่อใช้ใน GARCH(p, q)
- 4) ประมาณค่าพารามิเตอร์ของสมการ (5.5) และ (5.6) ด้วยวิธี Maximum Likelihood และพิจารณาค่าพารามิเตอร์ที่ได้ว่าแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญหรือไม่ โดยทดสอบค่า z-statistic และตรวจสอบเงื่อนไข Stationary และ Invertible ของแบบจำลอง ARMA ถ้าค่าที่ได้ไม่ตรงตามเงื่อนไขให้เปลี่ยนค่า p และ q จนกว่าจะได้ค่าที่ตรงตามเงื่อนไข
- 5) ตรวจสอบรูปแบบที่เหมาะสมโดยใช้ Box-Pierce Q-Statistic ถ้ายอมรับสมมติฐานแสดงว่าแบบจำลองมีความเหมาะสมแล้ว
- 6) ประมาณค่าสมการ (5.6) ด้วยความล่า p และ q อื่น ๆ ที่ใกล้เคียงตามขั้นตอน 2) และ 3) เพื่อเลือกแบบจำลองที่ดีที่สุด
- 7) เลือกแบบจำลอง ARMA with GARCH-M โดยพิจารณาค่า Akaike Information Criterion (AIC) ที่มีค่าน้อยที่สุด และเป็นแบบจำลองที่ดีที่สุด เพื่อทำการเปรียบเทียบกราฟที่ได้จากสมการ (5.5) และกราฟแสดงการเคลื่อนไหวของราคาปิดจริง เพื่อจะได้พิจารณาถึงความสามารถในการพยากรณ์ของสมการ (5.5)

5.2 การประยุกต์ใช้แบบจำลอง GARCH-M ในการวิเคราะห์ทางเทคนิค

หลังจากได้แบบจำลองที่เหมาะสมและมีความแม่นยำในการพยากรณ์มากที่สุดจากแบบจำลอง ARMA with GARCH-M แล้ว สามารถนำมาประยุกต์เพื่อใช้ในการพยากรณ์และพิจารณาถึงช่วงเวลาที่เหมาะสมในการทำการซื้อและขายหลักทรัพย์ได้ตามขั้นตอน ดังนี้

- 1) สร้างกราฟแสดงการเคลื่อนไหวของราคาปิดของหลักทรัพย์แต่ละหลักทรัพย์ที่เกิดขึ้นจริง และกราฟแสดงการเคลื่อนไหวของราคาปิดที่พยากรณ์ได้จากแบบจำลอง แล้วนำมาเปรียบเทียบกันเพื่อทราบการเคลื่อนไหวของราคาหลักทรัพย์
- 2) กำหนดความเชื่อมั่นที่เบี่ยงเบน ซึ่งปกติแล้วจะใช้ที่ ± 1.0 Standard Deviation แล้วทำการหาสัญญาณซื้อและสัญญาณขายจากราคาปิดของหลักทรัพย์ที่อยู่นอกช่วงความเชื่อมั่นที่กำหนด
- 3) ทำการวิเคราะห์ทางเทคนิคแบบอื่นเพื่อนำมาใช้ในการเปรียบเทียบ ในการศึกษาที่กำหนดให้เปรียบเทียบกับดัชนีกำลังสัมพัทธ์ (Relative Strength Index) โดยทำการเปรียบเทียบกำไร (หรือขาดทุน) (Capital Gain / Loss) จากการซื้อขายหลักทรัพย์โดยทั้งสองวิธี

- 4) เปรียบเทียบผลที่ได้จากแบบจำลอง ARMA with GARCH-M กับ ดัชนีกำลังสัมพันธ์ (RSI) และสรุปผลที่ได้จากการประยุกต์ใช้แบบจำลอง ARMA with GARCH-M ว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ในการนำมาใช้วิเคราะห์ทางเทคนิค

5.2.1 แบบจำลองสถานการณ์การซื้อขาย

1. กำหนดให้นักลงทุนทำการซื้อหลักทรัพย์ครั้งละ 100 หุ้น เมื่อเกิดสัญญาณซื้อ โดยทำการซื้อหลักทรัพย์ในวันถัดไป และทำการซื้อในราคาต่อหุ้น(บาท) ตามราคาในวันที่ทำการซื้อหลักทรัพย์
2. กำหนดให้นักลงทุนทำการขายหลักทรัพย์ทั้งหมดที่มีอยู่ เมื่อเกิดสัญญาณขาย โดยทำการขายหลักทรัพย์ในวันถัดไป และขายในราคาต่อหุ้น(บาท) ตามราคาในวันที่ทำการขายหลักทรัพย์
3. กำหนดให้มูลค่าการซื้อขาย = จำนวนหุ้น \times ราคาปิดที่เกิดขึ้นจริง
4. กำหนดให้ไม่มีการทำ Short Sell ในการซื้อขายหลักทรัพย์
5. กำหนดให้นักลงทุนทำการซื้อขายหลักทรัพย์ได้เฉพาะเมื่อมีการส่งสัญญาณซื้อและสัญญาณขายเท่านั้น